

Lærervejledning For Thumbs up 2. klasse

Forord

Engelsklærere i begynderundervisningen har mange forskellige erfaringer med, hvordan sproget introduceres for eleverne i 3. klasse, men at introducere sproget allerede i 1. og 2. klasse kræver andre og nye overvejelser.

Eleverne har ikke de grundlæggende læsefærdigheder på plads, og det betyder, at vi skal tænke uden om denne dimension i 1. klasse. I 2. klasse har vi dog valgt at indtænke den begyndende læsning i form af e-bøger til hvert tema.

På sitet har vi forsøgt at sammensætte et alsidigt materiale, som tilgodeser både elever og lærere ved at tilbyde aktiviteter, som er varierede og giver rig mulighed for at indtænke såvel digitale medier som kreativitet og bevægelighed i undervisningen, bl.a. via principper om cooperative learning og TPR (Total Physical Response).

Materialet/sitet

Materialet består af et website med tilhørende elevbog. I 2. klasse arbejdes der med seks temaer: School, House, Clothes, Spare Time, Feelings og The Year.

I starten af hvert tema præsenteres målene for undervisningen, ligesom der til temaerne vil være sange, lege, aktiviteter, interaktivitet, apps, forslag til inddragelse af it m.m.

Vores tanke har været at skabe et materiale, som kommer bredt omkring sprogindlæringen fra mange forskellige vinkler og understøtter forskellige læringsstile. Desuden ønsker vi at give enhver lærer mulighed for at kunne finde sig selv og sine elever i materialet, så der er aktiviteter til både computerbaseret undervisning, print ud-opgaver, forslag til relevante apps, gode sange og rim/remser. Det er altså op til den enkelte lærer at sammensætte en undervisning, der passer til ens eget temperament og klasse, og derfor har vi bevidst heller ikke udarbejdet en time for time-plan til materialet, men blot givet forslag til, hvordan forløbene evt. kan køres.

Principper

Aktiviteterne er udarbejdet med cooperative learning og stor elevaktivitet, bl.a. med princippet om "Total Physical Response" for øje. Materialet giver eleverne et grundlæggende ordforråd og en forståelse af sproget gennem visuelle og auditive input, lege, sange og andre mundtlige og fysiske aktiviteter. Repetitionen er vigtig for indlæringen af ordforrådet, så dette konsolideres og bliver tilgængeligt – ikke kun receptivt, men også produktivt for eleverne. Aktiviteterne forsøger at indtænke denne repetition, men med variation og meningsfuldhed, så eleverne ikke oplever repetitionen som kedelig.

Forældrene

Forældrene bør også inddrages som part i elevernes sprogindlæringsproces. Derfor har elever og forældre adgang til websitet hjemmefra. Denne del er vigtig, da det ligger os på sinde, at eleverne skal have mulighed for selv at øve/arbejde videre med det, som er introduceret i skolen, eller med supplerende øvelser på sitet/apps mv.

Nyere forskning omkring tidlig sprogstart viser, at det ikke er alderen, der er afgørende for, hvor meget sprog børn indlærer, men til gengæld mængden af kvalificeret tid, der bruges på sprogindlæringen. I den forbindelse er det vigtigt, at eleverne også uden for skolen er i berøring med det engelske sprog.

Kilde: Ellie Early Language Learning in Europe s. 103(Out-of-School Factors): <http://www.britishcouncil.org>

På samme måde som i 1. klasse anbefaler vi, at man ved forældremødet i starten af 2. klasse taler med forældrene om, hvordan de kan og bør støtte børnene i deres sprogindlæring. Fra vores egen praksis oplever vi, at mange forældre ofte gerne vil hjælpe, men kan være rådvilde omkring, hvordan man gør. Dette kan helt eller delvist afholde nogle forældre fra at spørge ind og føle ansvar for at hjælpe børnene, så vi mener, at man med fordel kan skitsere små krav/forventninger til forældrene, så der opnås et samarbejde omkring de enkelte elevers indlæring.

Til dette formål kan der på fanen "Til forældrene" ses og printes et dokument med forslag til, hvordan forældrene kan hjælpe. Vi har i materialet ikke lagt specifikt op til, at der skal være lektier til hver gang, men lader dette være op til den enkelte lærer, men hvad enten der er lektier eller ej, kan forældrene med fordel vise deres støtte og interesse gennem små spørgsmål og samtaler.

Til websitet er der tilknyttet en bog, som vi forestiller os er til brug både på skolen og i hjemmet. Her kan man se, hvilke mål der er for hvert tema. Man kan endvidere se den familie, som præsenterer hvert tema, så forældrene også derhjemme kan tale med børnene om de repræsenterede lande/kulturer. I bogen er der også øvelser, der kan gennemføres på skolen eller i hjemmet, og der vil til sidst være tekster til de sange, som vi anbefaler, at eleverne stifter bekendtskab med til hvert tema. Således kan forældrene synge sammen med børnene.

Metodiske og didaktiske overvejelser

Efter vores overbevisning skal engelsk på dette klassetrin leges ind, men gennem meningsfulde og varierede aktiviteter, som kan tilgodese både de elever, som allerede kan noget engelsk, og nybegyndere. Differentieringen skal kunne tænkes ind, så derfor er der til hvert tema en lang række aktiviteter, e-bøger og ekstra øvelser, som læreren kan tilbyde eleverne. Ligeledes er der stor variation i aktivitetstyperne og organisationsformerne, og det er naturligvis vigtigt, at læreren hurtigst muligt fornemmer, hvilke elever der er trykke ved sproget eller modsat, da det bør smitte af på de krav og den feedback, som de enkelte elever modtager.

Der er progression i materialet, så temaerne bygger oven på det allerede indlærte. Vi anbefaler derfor, at man tager temaerne i rækkefølge, hvilket vil skabe bedst mulige vilkår for faglig udvikling, men også meningsfuld repetition.

Cooperative Learning (CL)

Cooperative Learning er en metode, som aktiverer og ansvarliggør alle elever i undervisningen. Via forskellige strukturer organiseres elevernes læring og omgang med hinanden, og tanken er, at eleverne ikke skal lære en ad gangen, når læreren har tid, men på samme tid og med og af hinanden. Den effektive læringstid for eleverne er dermed stor i klasseværelser, hvor CL anvendes. Vores egne erfaringer med brugen af CL i undervisningen er, at eleverne engageres og aktiveres. De melder positivt tilbage på metoden, da alle kan være med, og princippet om indbyrdes afhængighed, som er en vigtig del af CL, skaber god trykthed for de elever, som har svært ved faget eller er generte. Via dette princip hjælper eleverne hinanden til at skabe gode resultater i fællesskab, som alle i et team/par kan stå inde for.

I vores materiale har vi udvalgt forskellige strukturer, som egner sig til brug i begynderundervisningen. Det betyder ikke, at flere af de øvrige strukturer ikke også vil være gode – dette er blot vores udvælgelse. Strukturerne går igen i de forskellige temaer i materialet, så eleverne over tid bliver fortrolige med dem. For yderligere information anbefales bogen "Undervisning med samarbejdsstrukturer – Cooperative Learning" af Spencer Kagan og Jette Stenlev, Alinea 2009.

Se også eksempler på aktiviteter og lege her.

Total Physical Response (TPR)

Et andet princip i materialet er TPR. TPR er, når børnene lytter til og følger nogle instruktioner fra læreren, og de skal så gøre, som der siges. Det er en god indgangsvinkel til sprogindlæring, da der i første omgang ikke kræves noget produktivt af eleverne, men i stedet kun nonverbale reaktioner og ikke verbale. Dette

kan få usikre elever til at føle sig trygge i de første opgaver omkring et nyt tema/ordforråd, og samtidig er metoden en meget tydelig måde for læreren til at få indblik i, hvor meget eleverne forstår.

Læreren:

- fortæller eleverne, hvad de skal gøre.
- anvender tydelig udtale og intonation.
- hjælper i starten eleverne til at forstå ved selv at vise handlingerne og gestikken.

Eleverne:

- lytter nøje til lærerens instrukser.
- kan udføre handlingerne alene eller i par/grupper/klassen.
- behøver ikke at tale (men gør det ofte alligevel).
- forstår sproget bedre, når handling og ord knyttes sammen.

Et godt eksempel på en TPR-øvelse er "Follow the leader" (kongens efterfølger). Læreren er "leader" – eleverne står i en række bag denne eller i klassen foran læreren. Læreren udfører forskellige handlinger og sætter samtidig ord på, hvad han/hun gør – efterhånden som eleverne bliver fortrolige med ordforrådet/sproget, kan læreren nøjes med at give instrukserne mundtligt, og eleverne skal så selv handle på dem ud fra deres forståelse.

I materialet har vi forsøgt at indlede hvert nyt tema med TPR-øvelser, så eleverne kommer igennem det nye ordforråd gentagne gange, før vi kobler mundtligheden på. Naturligvis er det tilladt for de elever, som har modet og lysten til det, at være mundtlige helt fra start i temaerne via gentagelser og lign. I mange af vores foreslåede lege til temaerne er TPR også repræsenteret, så det er et vigtigt og gennemgående princip i materialet.

På YouTube findes der mange klip, hvor TPR demonstreres, og det kan være værd at se nogle af disse for at skabe flere nye ideer til brugen af metoden i egen undervisning.

Klasseværelset

Klasseværelset bør indrettes med plads til ophængning af flag, flashcards (på fx en tøjsnor), ordplakater og lign. Sproget må gerne omkranse eleverne – også når de ikke har engelsk – og hvis man har små spil eller andre konkrete materialer til rådighed, er det værd at overveje, om disse ting ikke bør være tilgængelige for eleverne i frikvartererne. I undervisningen skal læreren tilstræbe at tale engelsk mest muligt, og denne udfordring lettes ved muligheden for hele tiden at kunne pege på billeder/kort/allerede indlærte ord. På denne måde visualiseres noget af lærerens sprog for eleverne. Endvidere er det vigtigt, at såvel elever som lærer vænner sig til at gestikulere og bruge kropssprog som et led i kommunikationen. Her er tanken om "Total Physical Response" igen en vigtig del af materialet.

Gennemgang af temaer

Vi anbefaler følgende forløb til gennemgang af temaerne, da vi mener, at en fast og genkendelig struktur kan skabe en tryk ramme for den tidlige engelskundervisning:

Hvert tema indledes med en gennemgang af temaets mål og en snak om den familie/det land, som præsenterer temaet. Her kan man tale med eleverne om typiske træk ved landet, hvor det ligger på verdenskortet, hvordan flaget ser ud og lign. På denne måde inddrages allerede på dette trin den kulturelle dimension i sprogundervisningen. Herefter foreslår vi, at man fortsætter med en af de foreslåede sange, så eleverne "sprogbares" auditivt, evt. også visuelt via YouTube klip, omkring temaet og får mulighed for at genkende ord. Det er vigtigt, at alle elever kan deltage, og sangen giver mulighed for en god start ved ikke at kræve noget af eleverne, men blot give input. Dette følges op af en gennemgang af de flashcards, der hører til materialet. Den fælles gennemgang af mål, sang og flashcards er en god og tryk indgangsvinkel til et nyt ordforråd.

Herefter rettes fokus mod de forskellige forslag til aktiviteter, men det er vigtigt, at man nu sørger for, at

eleverne alle bliver aktiveret – først via TPR-øvelser og dernæst ved at bevæge sig ud i brugen af sproget, mens ordene er friske i hukommelsen. Hvor meget man når i den enkelte time, vil variere meget fra klasse til klasse og lærer til lærer, men vi anbefaler, at man tænker træningen og den varierede repetition af ordforrådet ind i sin planlægning.

Aktiviteterne

Aktiviteterne er så vidt muligt inddelt i rækkefølge med de letteste først og ellers stigende sværhedsgrad. Hvert tema indledes som nævnt med præsentation af ordforrådet og dernæst TPR-øvelser, inden eleverne opfordres til så småt at påbegynde brugen af sproget, hovedsageligt mundtligt. Dette gøres først via gentagelser efter læreren/audioinput og dernæst via øvelserne til materialet.

Organisationsformerne er et miks mellem individuelle øvelser, par- og gruppeaktiviteter samt classbuildingaktiviteter. Eleverne kan altså ikke hver især arbejde sig gennem øvelserne på egen hånd. De forskellige organisationsformer er vigtige for at tilgodese og aktivere alle elever samt træne mod målene på forskellige måder. Arbejdet i par eller mindre grupper kan desuden skabe en tryghed for nogle elever

Arbejdet med sange, rim og remser

Arbejdet med sange, rim og remser er vigtigt i begynderundervisningen. Forenkledede fælles mål nævner dette som en vigtig og nødvendig vej til sprogindlæring, men derudover er der også mange andre gode grunde til brugen af disse.

Bl.a. er det ofte sange, rim og remser, som sørger for, at engelsk kommer med "ud af lokalet", dvs. at eleverne også bruger engelsk udover timerne, når de leger med ord, synger og rimer. Via sange kan eleverne også ofte få et kulturelt indspark: "Hvilke sange synger man i England?"; "Tænk, at de synger nogle af de samme sange som os, f.eks. Lille Peter Edderkop" osv. Brugen af sange og nursery rhymes er jo også en vigtig del af kulturen i de engelsktalende lande, såvel som i Danmark.

Når sange, rim og remser kombineres med fagter tilgodeses også den bevægelsesmæssige del af undervisningen, og samtidig virker det inkluderende, at eleverne kan deltage både verbalt, men også non-verbalt. Desuden bidrager de til udvikling af en god udtale hos eleverne.

Det er vigtigt med mange gentagelser af sangene, så ordene derfra fæstner sig godt, men det kan også være vigtigt at være opmærksom på ikke at gøre en sang kedelig. Derfor kan man bl.a. lege med sangene og ændre på måden, man synger dem på, eller skifte ord ud mv.

I arbejdet med sange, rim og remser kan man anvende mange ideer. Vi har her listet nogle forslag til arbejdet:

- Lyt til sangen og gæt på ord
- Introducer nøgleord til sangen forinden via flashcards
- Understøt sangen med videoer fra YouTube, hvis muligt
- Find rimord i sangen
- Lyt til sangen, stop den før bestemte ord, og lad eleverne synge, hvad der mangler
- Skift ord ud og syng sangen for eleverne, bed dem reagere på fejl
- TPR: Lad eleverne reagere kropsligt hver gang, de hører bestemte ord i sangen
- Syng langsomt/hurtigt/skørt
- Del eleverne i grupper, og lad hver gruppe synge bestemte dele af sangen
- Optag/film eleverne, vis det i klassen eller for forældrene

Udover at arbejde med sangene, som hører til Thumbs Up og temaerne deri, kan man på flg. site finde rigtig mange gode sange og remser med tekster og video til langt de fleste: www.bussongs.com

Evaluering

Evaluering er vigtigt for både elever, lærere og ikke mindst forældre. Som elev er det rart at få feedback

på det arbejde, man har lavet, men også vigtigt for den fortsatte motivation. For læreren er evalueringen et bevis på og et præj om, hvor langt de enkelte elever er nået i indlæringen. Denne del er også af stor interesse for de fleste forældre.

Brugen af TPR og Listen and respond-aktiviteter er i sig selv en form for evaluering, da læreren med det samme får bevis på elevernes forståelse for ordene via de bevægelser, de gør.

Derudover har vi til materialet udformet et evalueringsark, hvor eleverne først skal prøve at vurdere sig selv og deres formåen indenfor følgende tre øvelsestyper: Listen and Tick, Read and Tick, Write in English. Evalueringsarkene findes til hvert tema, men det er op til læreren at vurdere, hvornår eleverne er klar til at klare alle tre typer øvelser. Read and Tick samt Write in English bygger på genkendelse af ord, hvor eleverne kan "læse" sætningerne via genkendelse af enkelte ord, og de kan skrive ord på engelsk ved at genkende dem fra flashcardsene.

Forenkede Fælles Mål og Thumbs Up

De nye forenkede fælles mål for engelsk præciserer, at mundtligheden er det primære fokus i engelskundervisningens første fase i 1.- 4. kl. Den mundtlige kompetence kendetegnes ved, at eleverne både kan forstå det talte sprog (lytning) samt at de selv kan producere sprog (tale).

I første fase er bl.a. forståelse af hyppige ord/fraser, forståelse af korte instrukser, imitation og efterligning af talt sprog, præsentation og produktion af sprog via sproglege, sange, rim og remser mv. nogle af de ting, der understreges som færdigheds- og vidensmål.

Det overordnede kompetencemål for første fase hedder, at eleverne skal kunne deltage i korte og enkle samtaler om konkrete hverdagsemner.

Ved at arbejde med Thumbs Up er der rig mulighed for at understøtte arbejdet med målene. Materialet er bredt sammensat og tager netop de mest nære og genkendelige temaer op med eleverne. Det giver desuden læreren rig mulighed for at vælge, blandt en lang række aktiviteter og lege, hvad der skal arbejdes med for at understøtte netop de læringsmål, læreren har i fokus.

Via aktiviteterne understøttes arbejdet med lytning, forståelse, imitation og produktion af sprog, herunder at tale og samtale samt at stille og svare på enkle spørgsmål. De mange aktivitetsforslag til inddragelse af flashcards hjælper eleverne visuelt i sprogindlæringen og understøtter derved deres forståelse for visuelt input som sproglæringsstrategi samt den begyndende læsning i form af genkendelse af ord med visuel støtte.

Legene bidrager til elevernes forståelse for sproglege i andre kulturer, deres lytning og sprogproduktion af hyppige fraser og såkaldte chunks. Endvidere har de også stor betydning for elevernes motivation, og de bidrager til den oplevelsesbaserede undervisning, som udover typisk at skabe grin/glæde også booster elevernes hukommelse, så ordene fæstner sig.

Via arbejdet med sange og rim/remser arbejdes med elevernes udtale af sproget, deres forståelse for sprogets rytme og ikke mindst en begyndende kompetence mht. præsentation.

Understøttelsen af elevernes eget medieforbrug sker via fanen med forslag til, hvorledes it kan inddrages i undervisningen samt via fanen apps. Desuden er der i aktivitetsforslagene øvelser, hvor mobilen indtænkes som ressource.

I 2. klasse materialet understøtter Thumbs Up endvidere arbejdet med den begyndende læsning ved hjælp af e-bøger.

Alle disse områder er præciseret i Forenkede Fælles Mål, og arbejdet med Thumbs Up er derfor i overensstemmelse med gældende krav til engelskundervisningen.

Rigtig god fornøjelse.